

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ

Рівень вищої освіти – **перший (бакалаврський)**

Освітня програма «**Інструментально-виконавське мистецтво**»

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 16 січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Музично-теоретичні дисципліни (Гармонія)
Викладач (і)	Палійчук І. С., Романюк Л.Б.
Контактний телефон викладача	050 2463450 – Палійчук І. С., 095 803 30 86 – Романюк Л.Б.
E-mail викладача	iryna.paliichuk@pnu.edu.ua Палійчук І. С., lesia.romaniuk@pnu.edu.ua Романюк Л.Б.
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	5 кредитів ЄКТС, 150 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3459
Консультації	Консультації проводяться відповідно до практичних занять із курсу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Гармонія – обов’язкова дисципліна для вивчення, що створює основу для фахового сприйняття й аналізу музики, входить у цикл професійної підготовки першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти. Цей предмет охоплює широке коло музичних явищ, що збагачує світогляд здобувачів освіти, а також є практично орієнтованим – спрямований на вироблення конкретних технічних навиків. Вивчення дисципліни опирається на теоретичні знання, отримані на заняттях елементарної теорії музики, сольфеджіо, історії музики.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – виховання у здобувачів освіти повноцінних естетичних оцінок і критеріїв, музичного мислення, відчуття стилю, творчих здібностей, що в комплексі становить основу для усвідомлення художнього змісту музичного твору через аналіз його гармонічного стилю, а також формування уявлення про гармонію як найважливіший музично-виразовий засіб. У процесі вивчення дисципліни здобувач освіти повинен оволодіти комплексом практичних навиків, які дозволяють йому вільно орієнтуватись в розмаїтті гармонічних стилів.

Завдання навчальної дисципліни – знати різноманітний теоретичний матеріал, що охоплює курс гармонії: гармонічну мову композиторів різних епох, наукові дослідження з питань предмета, нову навчально-методичну літературу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗКЗ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- ЗК4 Здатність до розв'язання проблем.
 ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК10 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК12 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
 ЗК13 Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
 ЗК14 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 ЗК15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
 ФК5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
 ФК6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
 ФК7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
 ФК10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
 ФК11 Здатність оперувати професійною термінологією.
 ФК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

Програмні результати навчання:

- ПРН 6 Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
 ПРН7 Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
 ПРН12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
практичні	66
самостійна робота	84

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий

I-II	025 Музичне мистецтво	1-й	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни		
Тема	кількість год.	
	Практичне заняття	сам. роб
Змістовий модуль 1. Хроматична система в класичній музиці Тема 1. Альтерація акордів домінантової групи Поняття альтерації як внутрішньоладового хроматизму. Види альтерації ступенів у мажорі та мінорі. Альтерація D у мажорі ($D_{53}^{\#5}$, $D_7^{\#5}$, D_{53}^{b5}, D_7^{b5}; $VII_7^{\#3}$ і VII_7^{b3}): приготування, розв'язання, особливості голосоведіння. Альтерована D у каденції. Альтерація D у мінорі (D_{53}^{b5}, D_7^{b5}; VII_7^{b3}).	8	10
Тема 2. Альтерація акордів субдомінантової групи Загальні положення. Акорди DD (альтерованої субдомінанти) в каденціях і всередині побудови. Альтерація акордів DD (акорди зі зб.б). Перехід DD у дисонуючої акорди D групи. Дезальтерація акордів DD. Акорди DD у допоміжних зворотах.	8	8
Тема 3. Мажоро-мінорні системи Взаємозв'язок мажору з мінором. Ускладнення мажору співзвуччями одноіменного мінору. Ускладнення мінору співзвуччями одноіменного мажору. Перевага однієї з тонік. Побічні домінанти в мажоро-мінорі. Альтеровані співзвуччя в мажоро-мінорі. Співвідношення паралельних тональностей.	6	8
Тема 4. Хроматично-енгармонічна модуляція Явище енгармонізму. Поняття хроматично-енгармонічної модуляції. Спільний та модулюючий акорд. Види акордів, що енгармонічно переосмислюються. Енгармонізм зменшеного септакорду. Уведення зменшеного септакорду. Особливості правопису зменшеного септакорду під час його енгармонічної заміни. Розв'язання зменшеного септакорду в новій тональності.	6	8
Тема 5. Модулюючі секвенції. Види секвенцій: діатонічні та модулюючі. Хроматичні секвенції: визначення. Ланка хроматичної секвенції, її характеристика. Метричні особливості використання хроматичної секвенції.	4	8

Значення хроматичних секвенцій для розвитку музичного твору.		
Змістовий модуль 2. Неакордові звуки, мелодична та гармонічна фігурації Тема 6. Мелодична та гармонічна фігурації. Неакордові звуки. Визначення. Загальні положення. Мелодична фігурація. Неакордові звуки в мелодичній фігурації та поза нею. Різновиди мелодичної фігурації. Значення мелодичної фігурації при творенні мелодії та акордів. Затримання. Визначення. Види затримань: підготовлене і непідготовлене. Підготовлене затримання у кількох голосах: подвійне, потрійне. Діатонічні прохідні звуки в одному голосі. Діатонічні прохідні звуки у кількох голосах: подвійні, потрійні, почвірні. Діатонічні і хроматичні допоміжні звуки: подвійні, потрійні, почвірні. Хроматичні прохідні звуки. Переднімання в одному і у кількох голосах. Допоміжні звуки взяті стрибком (непідготовлені і без розв'язання). Гармонічне варіювання. Можливості гармонічного варіювання під час гармонізації заданої мелодії. Можливості гармонічного варіювання під час гармонізації заданого басу. Значення гармонічного варіювання в розвитку музичного матеріалу. Варіації на soprano-ostinato. Варіації на basso-ostinato.	6	5
Тема 7. Органний пункт. Визначення поняття. Функція органного пункту. Введення та виключення органного пункту. Гармонія органного пункту. Органний пункт у чоитриголоссі. Тонічний органний пункт – утвердження стійкої тонічної функції. Сфера використання Т органних пунктів. Домінантовий органний пункт – прояв сконцентрованої доміантової нестійкості. Місцерозташування та значення доміантових органних пунктів. Фігурація органного пункту.	6	5
Змістовий модуль 3. Нариси історичного розвитку гармонії. Тема 8. Докласична гармонія. Гармонія до середини XVIII ст. Тональність і барокові форми. Прелюдія. Концерт. Гармонічний стиль Й.-С. Баха (на прикладі жанру хоралу).	4	8
Тема 9. Гармонія класицизму. Загальна характеристика класичної гармонічної системи. Система ладових функцій. Класична метрика і гармонія класичних форм. Період.	6	8

Взаємопроникнення гармонії та поліфонії в музиці віденських класиків.		
Тема 10. Гармонія романтизму. Роль гармонії в творчості композиторів-романтиків. Вибір акордів, принципи акордових послідовностей. Передумови зміни структури акордів як наслідок нового співвідношення гармонічного і мелодичного начал (посилення ролі мелодичного начала). Посилення темброво-фонічної ролі співзвуч і послідовностей тональностей у музичному творі. Поняття «лейтакорду», «лейтгармонії», їх виразових можливостей.	6	8
Тема 11. Гармонія ХХ століття. Атональність. Вільна дванадцятитовість. Додекафонія. Сонорика й алеаторика. Акордика ХХ століття. Терцеві консонанси і дисонанси. терцеві акорди з побічним тоном, рівноінтервальні акорди: квартакорд, квінтакорд, нетерцеві дисонанси, кластер та його різновиди. Моноакорди та поліакорди.	6	8
ЗАГ.:	66	84

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/lkifv			
	Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.			
	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100			A	відмінно
80 – 89	B	добре		

	<table border="1"> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> <td></td> <td rowspan="3">зараховано</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним курсом</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним курсом</td> </tr> </table>	70 – 79	C		зараховано	60 – 69	D	задовільно	50 – 59	E	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом
70 – 79	C		зараховано															
60 – 69	D	задовільно																
50 – 59	E																	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання															
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом															
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачем на практичних заняттях на основі написання самостійних робіт (гармонізація мелодії), гри на фортепіано акордових послідовностей, модулюючих періодів, секвенцій, а також гармонічного аналізу згідно тематики курсу. Максимальна оцінка за письмове завдання (гармонізацію мелодії) виставляється за умови виконання здобувачем освіти наступних вимог: правильне визначення місцезнаходження каденцій; підбір грамотної та вдалої цифровки; дотримання плавності голосоведення, обґрунтована гармонізація стрибків; відсутність у задачі паралельних квінт, октав, перечень, ходів на збільшені інтервали, перенесення гармонії через тактову риску й інших помилок; дотримання правильного подвоєння і розташування акордів. У процесі гри модуляційного періоду для отримання максимального балу необхідно: правильний вибір загального, модулюючого акордів, гармонізацію каденцій; використання різноманітних акордів, відхилень і альтерації; збагачення цифровки неакордовими звуками. Максимальний бал за гармонічний аналіз ставиться за умови дотримання студентом наступних вимог: визначення виду фактури і фігурації аналізованої побудови; характеристика каденцій; оцінка акордового складу, частоти появи тоніки, ритму гармонічних змін; аналіз мелодії – наявності акордових і неакордові звуків, кульмінації; «точковий» аналіз акордів, виявлення поширених гармонічних зворотів; формулювання висновків про образне і стильове значення гармонії.																	
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію																	

	освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd До підсумкового екзамену допускаються студенти, які під час поточного контролю (практичних занять) набрали мінімум 25 балів.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль із курсу Музично-теоретичні дисципліни (Гармонія) – екзамен (II семестр) у комбінованій формі: Письмове завдання – гармонізація мелодії (задача) – 20 балів; Гра за фортепіано – моделюючі періоди, секвенції – 15 балів; Гармонічний аналіз – 15 балів. Максимальна кількість балів за екзамен – 50 (мінімальна – 25)

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи із курсу Музично-теоретичні дисципліни (Гармонія) передбачають гармонізацію мелодії (задачу), умова якої пов’язана із тематикою курсу.   Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/dzugk метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально-і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування   Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція) http://surl.li/dhrfg, в якому зазначаються права та обов’язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;   Кодекси честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) http://surl.li/dhres, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію   Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету»   Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника   Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять та опрацюванні теоретичного матеріалу, стосовного тематики курсу.   Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті

імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи:

Платформа Coursera for Campus;

сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);

Erasmus+UA

8. Рекомендована література

1. Васильєва Л. Гармонія і сольфеджіо. Миколаїв : «РАЛполіграфія», 2020. 254 с.
2. Дубінець І. В. Гармонія (модульний курс) : навчальний посібник. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2012. 252 с.
3. Завісько Н. З., Лемішко М. М. Гармонія : Частина 2. Хроматика : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2016. 216 с.
4. Лемішко М. М. Гармонія : навч. пос. Вінниця : Нова книга, 2007. Частина 1. Діатоніка 164 с.
5. Палійчук І. С. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з музично-теоретичних дисциплін курсу «Гармонія» для студентів освітнього рівня «бакалавр», напряму підготовки 025 «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ : «Фоліант», 2019. 38 с.
6. Скуратовський В. Задачі з гармонії : навч. посіб. для ВНЗ культури і мистецтв : Ч. 1. Держ. метод. центр навч. закладів культури і мистецтв України, Дніпропетр. акад. музики ім. М Глінки; Упоряд. О. В. Скуратовська; Відп. за вип. П. О. Івченко. Дніпро : Ліра, 2017. 219 с.

Посібники з гри на фортепіано

7. Практичні завдання з фортепіано у курсі гармонії з аудіоприкладами: посібник для фахової передвищої мистецької освіти (галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 025 «Музичне мистецтво») / уклад. О.В. Іванова. Київ, 2019. 21 с.

Посібники з гармонічного аналізу

8. Пришляк Н. І. Хрестоматія з гармонічного аналізу (на матеріалі української музики). Ужгород, 2013. 84 с.

Викладач

кандидат мистецтвознавства, доцент Палійчук І.С.

Загальна інформація

Назва дисципліни	Музично-теоретичні дисципліни (Аналіз музичних творів)
Викладач (і)	Палійчук І. С., Романюк Л.Б.
Контактний телефон викладача	050 2463450 – Палійчук І. С., 095 803 30 86 – Романюк Л.Б.
E-mail викладача	iryna.paliichuk@pnu.edu.ua Палійчук І. С., lesia.romaniuk@pnu.edu.ua Романюк Л.Б.
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3460
Консультації	Консультації проводяться відповідно до практичних занять із курсу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс «Аналіз музичних творів» містить коло спеціальних знань, що у своїй сукупності утворюють науку про будову музичних творів та про зв'язки композиційної будови з художнім змістом музики; важливі елементи музики (мелодія, ритм, лад тощо), їх виразові можливості та формотворчу роль; музичний синтаксис, музичний тематизм, загальні принципи розвитку й формотворення в музиці, музичний твір у єдності його тексту й різнорідних контекстів. Великий розділ цього предмета складає вчення про типи будови музичних творів, що сформувалися історично, тобто, про музичні форми, їх походження й розвиток, трактування в різних музичних стилях та жанрах.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – музично-естетичне виховання здобувачів освіти, практичне оволодіння навиками аналізу музичних творів у єдності форми та змісту, розуміння логіки музичної форми та виразової ролі елементів музичної мови у їх взаємодії.

Завдання навчальної дисципліни – виховати у здобувачів освіти розуміння будови музичного твору як живого і гнучкого процесу образного і структурного розвитку, який розгортається у вигляді логічно взаємопов'язаної послідовності побудов.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:** теоретичний матеріал всього курсу «Аналіз музичних творів» та відповідну наукову літературу з названого предмета; особливості стильових епох у музичному мистецтві та притаманні їм жанри інструментальної та вокальної музики.

вміти: здійснити цілісний аналіз музичного твору в єдності його форми та змісту; розуміти виразову роль елементів музичної мови в їх змістовній взаємодії, трактуючи принцип багатозначного та концентрованого впливу як прояв багатшаровості музичних засобів у поєднанні з багатоелементністю музичної мови, використаних композитором для досягнення необхідної виразовості; вміти оцінити особливості композиції музичного твору в її історико-стильовому контексті; самостійно добирати матеріал до реферату, доповіді, самостійної

роботи;
використовувати отриманні знання в подальшій професійній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4 Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13 Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- ФК5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- ФК6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- ФК7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- ФК10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- ФК11 Здатність оперувати професійною термінологією.
- ФК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

Програмні результати навчання:

- ПРН 6 Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
- ПРН7 Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
- ПРН12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
практичні / лабораторні	54/6

самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III–IV	025 Музичне мистецтво	2 курс	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	практичні	лабораторні	сам. роб
Змістовий модуль 1. Прості форми. Тема 1. Загальні питання музичної форми.	2		5
Тема 2. Елементи музичної мови і форми.	2		5
Тема 3. Музична форма та її властивості. Функції частин у формі. Типи викладу музичного матеріалу.	4		10
Тема 4. Прості форми. Період.	6		10
Тема 5. Прості форми. Одночастинна, проста двочастинна, проста тричастинна форми.	6		10
Змістовий модуль 2. Складні та циклічні форми. Тема 6. Складні (складові) форми. Складна тричастинна форма.	6		10
Тема 7. Варіаційна форма.	6		10
Змістовий модуль 3. Сонатна форма. Тема 8. Сонатна форма.	8	2	20
Змістовий модуль 4. Рондо та його різновиди. Тема 9. Рондо та його види.	6	2	20
Тема 10. Рондо-соната.	8	2	20
ЗАГ.:	54	6	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/lkify Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS. Шкала оцінювання: національна та ECTS <table border="1" data-bbox="539 680 1441 1397"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним курсом</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним курсом</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	60 – 69	D	задовільно	50 – 59	E	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
80 – 89	B	добре																											
70 – 79	C																												
60 – 69	D	задовільно																											
50 – 59	E																												
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом																										
Вимоги до письмових робіт	Основними етапами цілісного розбору музичного твору є: попереднє ознайомлення зі стильовою епохою, в якій написаний твір; жанрово-стильовими особливостями творчості автора аналізованої композиції та її значення в творчому доробку композитора; досконале вивчення тексту або програми; прослуховування композиції, що складає слухове уявлення; оцінка основних музичних образів як із боку їх емоційно-сміслового змісту, так і з точки зору виражальних засобів; розбір загального процесу розвитку і висновки про задум твору, його художню форму, про вміст у ньому характерних рис авторського стилю і тієї культури, яку він представляє; судження про місце твору в сучасному житті.																												
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з																												

	організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачем на практичних заняттях на основі письмового розбору музичного твору з вищевказаних тем. До підсумкового екзамену допускаються студенти, які під час поточного контролю (практичних занять) набрали мінімум 25 балів.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль із курсу Музично-теоретичні дисципліни (Аналіз музичних творів) – екзамен (IV семестр) відбувається у формі тестових завдань із використанням ІТ-технологій http://www.d-learn.pnu.edu.ua/ Максимальна кількість балів за екзамен (тестування) – 50 (мінімальна – 25).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи із курсу Музично-теоретичні дисципліни (Аналіз музичних творів) передбачають цілісний розбір музичних творів українських та зарубіжних композиторів, стосовних тематики курсу.   Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/dzugk метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально-і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування   Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція) http://surl.li/dhrfg, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;   Кодекси честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) http://surl.li/dhres, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію   Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету»   Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника   Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять та опрацюванні теоретичного матеріалу, стосовного тематики курсу.

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, зданих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи:

Платформа Coursera for Campus;

сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);

Erasmus+UA

8. Рекомендована література

Основна

1. Аналіз музичних творів : навчальний посібник для мистецьких закладів III рівнів акредитації / Бортнік А.С., Музичук І.В., Пастуханова Н. В., Чайковська О. В. Рівне : РДГУ, 2011. 138 с.

2. Скоромний В. П. Аналіз музичних творів : практикум. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 78 с.

3. Шип С. Музична форма від звуку до стилю : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. К.: Заповіт, 1998. 368 с.

4. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів (Музичні форми) : підруч. для вищих муз. навч. закл. Тернопіль : СМП «Астон», 1999. 208 с.

Додаткова

5. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві. *Музична україністика: сучасний вимір : зб. наук. статей пам'яті композитора й музикознавця, доктора мистецтвознавства, професора Антона Мухи* / ред.-упоряд. О. Кушнірук. К. : НАНУ Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, 2009. Вип.3. С. 120–140.

7. Котляревський І. А. Парадигматичні аспекти розвитку понятійного апарату музикознавства. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського* / ред.-упор. О. С. Тимошенко [та ін.]. Київ, 2000. С. 31–32.

8. Москаленко В. Г. Музичний твір як текст. *Київське музикознавство*. Київ, 2001. Вип. 7 (Текст музичного твору: практика і теорія). С. 3–10.

9. Палійчук І. С. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з музично-теоретичних дисциплін курсу «Аналіз музичних творів» для студентів освітнього рівня «бакалавр», напряму підготовки 025 «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ : «Фоліант», 2019. 30 с.

10. Сюта Б. Дискурс у музиці й теорія дискурс-аналізу в музичній науці. *Студії мистецтвознавчі*. 2010. № 1. С. 35–42.

11. Сюта Б. Мовне поняття, жанровий тип у термінологічному корпусі теорії музики. *Současné slovenské jazyki a literatury: tradice a současnost* / Alla Archangelska (ed.). Olomouc, 2014. С. 159–167.

12. Шип С. Жанр музичний. *Українська музична енциклопедія* / гол. редкол. Г. Скрипник. К. : НАНУ Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, 2008. Т. 2. С. 67–72.

13. Шип С. Музичний жанр в методологічному аспекті. Культурологічні проблеми української музики (наукові дискурси пам'яті І. Ф. Ляшенка). Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського. К., 2002. С. 154–177.

Викладач

кандидат мистецтвознавства, доцент Палійчук І.С.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сольфеджіо
Викладач (-і)	Романюк Л. Б., Палійчук І. С.
Контактний телефон викладача	050 2463450 – Палійчук І. С., 095 803 30 86 – Романюк Л.Б.
Е-mail викладача	iryana.paliichuk@pnu.edu.ua Палійчук І. С., lesia.romaniuk@pnu.edu.ua Романюк Л.Б.
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЕКТС, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться упродовж грудня-лютого поточного року, а також відповідно до практичних занять з курсу Музично-теоретичні дисципліни (Сольфеджіо)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальний курс “Сольфеджіо” є одним з найважливіших в ході підготовки музиканта-професіонала, вчителя музики, музичного керівника. Він займає чільне місце серед музично-теоретичних дисциплін. Це практична дисципліна, яка охоплює певну систему інтонаційних і слухових умінь та навичок, необхідних для формування музиканта будь-якої спеціальності. Зміст курсу спрямований на системний, методичний розвиток музичних здібностей студентів: мелодичного, тембрового, ладового, гармонічного, поліфонічного слуху, метро-ритмічного відчуття, музичної пам'яті, музично-слухових уявлень, тобто музично-слухового досвіду. Сольфеджіо сприяє розвитку цих якостей за допомогою цілеспрямованого впливу на слух системою особливих форм завдань і вправ.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування вільної слухової орієнтації в музичному матеріалі, уміння слухати та сприймати музику в усіх її компонентах. Основними цілями вивчення дисципліни є: - формування у студентів навичок точного інтонування та визначення на слух елементів музичної мови; - формування навичок вільного читання з аркуша (з урахуванням чистого інтонування та метро-ритмічної точності) різних одноголосних музичних прикладів та середніх за складністю хорових партитур; - розвиток внутрішнього слуху (вчити визначати стиль та характер музичного твору без програвання його на інструменті, визначати мелодичні та ладові особливості, гармонічну мову хорової партитури, її ладо-тональні і темпові зміни, кульмінацію твору); - досягнення ансамблю під час сольфеджування багатоголосних прикладів; - досягнення осмисленого ставлення до структурної, ладо-тональної та метро-ритмічної будови музичного прикладу (привчати студентів в уяві аналізувати приклад, спираючись на теоретичні знання, розуміти мелодичний і гармонічний розвиток музичної думки, відмічати найбільш характерні інтонаційно-ритмічні та інші закономірності та особливості в прикладах з сольфеджування або слухового аналізу); - формування навичок запису одноголосного та двоголосного диктанту; - навчання помічати свої та чужі помилки, інтонаційно-ритмічні неточності під час виконання прикладів та усвідомлення їх причин; - розвиток у студентів творчої ініціативи, творчих здібностей; - розвиток навичок чистого і виразного співу, що тісно пов'язано з оволодінням прийомів правильного дихання та звукоутворення;	

- розвиток музичної пам'яті.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4 Здатність до розв'язання проблем.

ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК13 Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.

ЗК14 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

ФК5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

ФК6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

ФК7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

ФК10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

ФК11 Здатність оперувати професійною термінологією.

ФК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 6 Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

ПРН7 Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

ПРН12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

5. Організація навчання курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
лабораторні	84 год.
самостійна робота	186 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I-II-III	025 Музичне мистецтво	I, II	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин	
	Лабораторні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Діатоніка Тема 1. Натуральні лади класичної музики.	4 лаб.	10 с. р.
Тема 2. Тональність. Тональності до 4-х ключових знаків.	4 лаб.	10 с. р.
Тема 3. Діатонічні інтервали мажору і мінору.	4 лаб.	10 с. р.
Тема 4. Інтервали гармонічного мажору.	4 лаб.	10 с. р.
Тема 5. Інтервали гармонічного мінору.	6 лаб.	10 с. р.
Тема 6. Тризвуки та їх обернення натурального мажору та мінору.	6 лаб.	12 с. р.
Змістовий модуль 2. Акордика гармонічних ладів. Головні функції ладу. Тема 1. Тризвуки та їх обернення гармонічного мажору та мінору.	2 лаб.	8 с. р.
Тема 2. Функційне значення акордів у ладі.	4 лаб.	8 с. р.
Тема 3. Головні функції ладу.	2 лаб.	8 с. р.
Тема 4. Септакорди та їх обернення в натуральному та гармонічному мажорі та мінорі.	4 лаб.	8 с. р.
Тема 5. Акорди побічних ступенів. Перервана каденція.	4 лаб.	8 с. р.
Тема 6. Гармонічна логіка класичного однотонового періоду.	4 лаб.	8 с. р.
Тема 7. Діатонічні семи та п'ятиступеневі лади.	4 лаб.	8 с. р.
Тема 8. Мелодія: інтонаційна основа, логіка розвитку. Елементи структури музичної мови.	4 лаб.	6 с. р.
Змістовий модуль 3. Гармонічне чотириголосся. Хроматизм. Відхилення. Модуляція. Тема 1. Гармонічне чотириголосся у тісному розташуванні.	4 лаб.	8 с. р.
Тема 2. Гармонічне чотириголосся у широкому розташуванні	4 лаб.	8 с. р.
Тема 3. Нонакорди S та D групи	4 лаб.	8 с. р.
Тема 4. Ладова альтерація мажору та мінору.	4 лаб.	8 с. р.

Тема 5. Гармонічні звороти в умовах ладової альтерації.	4 лаб.	10 с. р.
Тема 6. Відхилення в тональності першого ступеня спорідненості.	4 лаб.	10 с. р.
Тема 7. Модуляція в тональності I ступеня спорідненості.	4 лаб.	10 с. р.
Загальна кількість годин	84 год.	186 год.

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Методи контролю Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного (проміжного), підсумкового (семестрового) контролю. Розподіл балів, що присвоюється студентам Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків). - максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів; - при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами. Поточний контроль Поточний контроль – це оцінювання знань студента під час практичних занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності студента на занятті. Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Сольфеджіо» оцінюється за п'ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок за відповіді та модуль. Одержану результат множиться на коефіцієнт 10. За семестр студент набирає до 50 балів. Якщо студент жодного разу не відповідав на заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів. Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: - письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо). - реферат (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог). Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту. Модульний (проміжний) контроль Модульний контроль (МК) проводиться раз за семестр, відповідно до графіка навчального процесу. Оцінка модульного контролю виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу даного МК. Використовується п'ятибальна шкала оцінювання.

Контрольні заходи модульного контролю з «Сольфеджіо» проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи модульного контролю проводяться у вигляді письмових контрольних робіт. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми модульного контролю: письмові завдання, тестування, усні колоквиуми та ін. Вид контрольного заходу та методика урахування складових модульного контролю при визначенні оцінки за МК розробляється викладачем і затверджується кафедрою.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання (реферати), а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному заході модульного контролю йому надається право на повторне складання в індивідуальному порядку.

Підсумковий (семестровий) контроль

Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.

Розрахунок рейтингової оцінки змістового модуля (модулів) та умови отримання підсумкової оцінки екзаменаційного кредиту

Для розрахунку рейтингової оцінки пропонується використати єдину бальну систему оцінювання академічної успішності студентів з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Пояснення оцінок ECTS:

A "Відмінно" – зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до максимальної.

B "Дуже добре" – зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання, завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної.

C "Добре" – зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані недостатньо, всі, передбачені програмою навчання, завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінена максимальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.

D "Задовільно" – зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконані, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.

E "Достатньо" – зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінені кількістю балів, близькою до мінімальної.

FX "Умовно незадовільно" – зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до мінімальної. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань.

F "Безумовно незадовільно" – зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до будь-якого значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.

Критерії оцінювання якості знань студентів

1. "Безумовно незадовільно". Студент володіє незначною частиною тематичного матеріалу, виявляє невелику кількість вмінь та навичок; володіє частиною спеціальної музичної термінології. Завдання виконуються частково і на низькому рівні, що свідчить про відсутність знань більшої частини матеріалу. Письмова робота — з великою кількістю помилок, які свідчать про слабо розвинений ладовий та гармонічний слух і про незадовільне засвоєння матеріалу.

2 – «Незадовільно» (з можливістю повторного складання) Студент знає частину теоретичного матеріалу, застосовує обмежений термінологічний та словниковий запас, виконує завдання частково, демонструючи певну обізнаність, але необхідний об'єм матеріалу не засвоєний. Письмова робота виконана повністю, але з великою кількістю помилок; разом з тим, в ній присутні логічні фрагменти.

3 – «Задовільно» Студент володіє певними навичками та вміннями. Не завжди здатний виконати завдання, які потребують абстрактного художнього мислення; виявляє недостатнє знання спеціальної музичної термінології; словниковий запас небагатий. Виконує всі запропоновані завдання на посередньому рівні. Письмова робота виконана з помилками, але є вдалі фрагменти, які свідчать про потенційні можливості студента; разом з тим міцні знання і навички відсутні.

4 – «Добре» Студент сприймає музично-теоретичний матеріал у повному обсязі, але має стандартне мислення, може лише репродукувати отримані знання; йому бракує власних висновків, узагальнень. Недостатньо володіє спеціальною музичною термінологією. Відповідь студента свідчить про достатнє засвоєння матеріалу, але у виконанні завдань були

помилки, які студент не помічав і долав за допомогою викладача. У письмовій роботі є 2-3 змістовні помилки.

5 – «Відмінно» Студент володіє музично-теоретичним матеріалом у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у нових практичних завданнях; демонструє знання спеціальної музичної термінології, її усвідомлення, уміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати музичні явища; застосовувати здобуті знання в практичній діяльності. Відповідь студента — без помилок. Письмова робота виконана на високому рівні без помилок, хоча іноді й не містить нестандартного, оригінального рішення.

Вимоги до
письмової роботи

Семінарські

заняття																																																
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих лабораторних занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю. З дисципліни «Сольфеджіо» передбачена така форма звітності, як іспит. Протягом семестру студент може набрати до 50 балів. На іспиті – максимально 50 балів. Для допуску до екзамену студент повинен набрати за результатами поточного і модульного контролю не менше 25 балів.																																															
Підсумковий контроль	З дисципліни «Сольфеджіо» передбачена така форма звітності, як іспит. Протягом семестру студент може набрати до 50 балів. На іспиті – максимально 50 балів. Для допуску до екзамену студент повинен набрати за результатами поточного і модульного контролю не менше 25 балів. Іспит є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка <table border="1" data-bbox="432 745 1439 1917"> <thead> <tr> <th data-bbox="432 745 547 864" rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th data-bbox="547 745 775 864">Визначення</th> <th data-bbox="775 745 999 864">Університетська шкала</th> <th colspan="2" data-bbox="999 745 1439 804">Національна шкала</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <th data-bbox="999 804 1193 864">Екзам</th> <th data-bbox="1193 804 1439 864">Залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="432 864 547 976">5</td> <td data-bbox="547 864 775 976">ВІДМІННО</td> <td data-bbox="775 864 999 976">90 – 100 <i>відмінно</i></td> <td data-bbox="999 864 1193 976">5 <i>відмінно</i></td> <td data-bbox="1193 864 1439 976"><i>Зараховано</i></td> </tr> <tr> <td data-bbox="432 976 547 1088">4</td> <td data-bbox="547 976 775 1088">ДУЖЕ ДОБРЕ</td> <td data-bbox="775 976 999 1088">80 – 89 <i>добре</i></td> <td data-bbox="999 976 1193 1088">4 <i>добре</i></td> <td data-bbox="1193 976 1439 1088"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="432 1088 547 1200">3</td> <td data-bbox="547 1088 775 1200">ДОБРЕ</td> <td data-bbox="775 1088 999 1200">70 – 79 <i>добре</i></td> <td data-bbox="999 1088 1193 1200"></td> <td data-bbox="1193 1088 1439 1200"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="432 1200 547 1312">3</td> <td data-bbox="547 1200 775 1312">ЗАДОВІЛЬНО</td> <td data-bbox="775 1200 999 1312">60 – 69 <i>задовільно</i></td> <td data-bbox="999 1200 1193 1312">3 <i>Задовільно</i></td> <td data-bbox="1193 1200 1439 1312"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="432 1312 547 1424">3</td> <td data-bbox="547 1312 775 1424">ДОСТАТНЬО</td> <td data-bbox="775 1312 999 1424">50 – 59 <i>задовільно</i></td> <td data-bbox="999 1312 1193 1424"></td> <td data-bbox="1193 1312 1439 1424"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="432 1424 547 1671">2</td> <td data-bbox="547 1424 775 1671">УМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО</td> <td data-bbox="775 1424 999 1671">26 – 49 <i>незадовільно</i> 3 можливістю повторного складання</td> <td data-bbox="999 1424 1193 1671">2 <i>незадовільно</i></td> <td data-bbox="1193 1424 1439 1671"><i>не зараховано</i></td> </tr> <tr> <td data-bbox="432 1671 547 1917">1</td> <td data-bbox="547 1671 775 1917">БЕЗУМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО</td> <td data-bbox="775 1671 999 1917">1 – 25 <i>незадовільно</i> з обов'язковим повторним курсом</td> <td data-bbox="999 1671 1193 1917"></td> <td data-bbox="1193 1671 1439 1917"></td> </tr> </tbody> </table>				Оцінка ECTS	Визначення	Університетська шкала	Національна шкала				Екзам	Залік	5	ВІДМІННО	90 – 100 <i>відмінно</i>	5 <i>відмінно</i>	<i>Зараховано</i>	4	ДУЖЕ ДОБРЕ	80 – 89 <i>добре</i>	4 <i>добре</i>		3	ДОБРЕ	70 – 79 <i>добре</i>			3	ЗАДОВІЛЬНО	60 – 69 <i>задовільно</i>	3 <i>Задовільно</i>		3	ДОСТАТНЬО	50 – 59 <i>задовільно</i>			2	УМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО	26 – 49 <i>незадовільно</i> 3 можливістю повторного складання	2 <i>незадовільно</i>	<i>не зараховано</i>	1	БЕЗУМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО	1 – 25 <i>незадовільно</i> з обов'язковим повторним курсом		
Оцінка ECTS	Визначення	Університетська шкала	Національна шкала																																													
			Екзам	Залік																																												
5	ВІДМІННО	90 – 100 <i>відмінно</i>	5 <i>відмінно</i>	<i>Зараховано</i>																																												
4	ДУЖЕ ДОБРЕ	80 – 89 <i>добре</i>	4 <i>добре</i>																																													
3	ДОБРЕ	70 – 79 <i>добре</i>																																														
3	ЗАДОВІЛЬНО	60 – 69 <i>задовільно</i>	3 <i>Задовільно</i>																																													
3	ДОСТАТНЬО	50 – 59 <i>задовільно</i>																																														
2	УМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО	26 – 49 <i>незадовільно</i> 3 можливістю повторного складання	2 <i>незадовільно</i>	<i>не зараховано</i>																																												
1	БЕЗУМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО	1 – 25 <i>незадовільно</i> з обов'язковим повторним курсом																																														
дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу з «Сольфеджіо» і не може бути зведена до рівня																																																

поточних форм контролю. Оцінка за екзамен «автоматично» не виставляється. Іспит проводиться в усній та письмовій формі.

7. Політика навчальної дисципліни

Зміст курсу спрямований на системний, методичний розвиток музичних здібностей студентів: мелодичного, тембрового, ладового, гармонічного, поліфонічного слуху, метроритмічного відчуття, музичної пам'яті, музично-слухових уявлень, тобто музично-слухового досвіду. Сольфеджіо сприяє розвитку цих якостей за допомогою цілеспрямованого впливу на слух системою особливих форм завдань і вправ.

Письмові роботи:

• Всі письмові завдання, виконання яких передбачено навчальною дисципліною, студент повинен виконувати вчасно. Семестрові письмові роботи здаються в установленний графіком термін.

• Виконання практичних письмових завдань для самоконтролю є рекомендованим для кращого засвоєння навчального матеріалу.

Академічна доброчесність:

• Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні індивідуальних контрольних завдань. У разі списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку за нього. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового іспиту.

Відвідування занять

• Студент повинен відвідувати всі види занять з дисципліни (лабораторні) за розкладом.

• Пропущені заняття з поважної причини студент повинен в обов'язковому порядку відпрацювати, тобто самостійно вивчити тему, здати її викладачеві в призначений час (останній строк – за три дні до початку заліково-екзаменаційної сесії), за кожне пропущене заняття студент отримує по 2 додаткових завдання, що відповідають темі.

• Студент повинен дотримуватися правил відвідування занять в університеті, етики поведінки (не запізнюватися на заняття, не заважати вести заняття, вимикати у час заняття мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої або перевести їх у беззвучний режим.

Комунікація та групова співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час курсу (модуля). Тому для виконання вимог курсу (модуля) студенти мають брати участь в усіх аудиторних заняттях, причому перед тим ознайомитися з обов'язковою для вивчення теми літературою. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%.

8. Рекомендована література

Базова:

1. Афоніна О. С., Баранова В. О. Сольфеджіо: навч. посібник. Київ : НАКККіМ, 2010. 226 с. нот.
2. Афоніна О. С., Баранова В. О. Сольфеджіо на основі сучасної, джазової та естрадної музики : навч. посібник. Київ : НАКККіМ, 2010. 148 с. нот.
3. Коваль, М. П. Сольфеджіо. Одноголосся та двоголосся. Київ : НАКККіМ, 2010. 40 с. нот
4. Козинська К. Б. Двоголосне сольфеджіо. Київ : НАКККіМ, 2013. 41 с. нот.
5. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень. Київ: «Музична Україна», 2008. 112 с. нот.
6. Стронько, Б. Ю. Диктанти з сольфеджіо (одноголосні, 6 двоголосні, інтервально-акордові, гармонічні). Вінниця : Нова Книга, 2008.
7. Фоменко, Л. В. Сольфеджіо: навчальний посібник. Київ, 2018. 84 с.
8. Ганзіна Т. І. Правила з елементарної теорії музики. Київ : Мелосвіт, 2007. 76 с

Додаткова література:

1. Ходоровська І. М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів/мультимедійний посібник/. К., 2014.

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського

<http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського

www.dnrb.gov.ua/

3. Бібліотека українських підручників

<http://pidruchniki.ws/>

4. Теорія музики, історія музики, аналіз музики. www.musicfancy.net/

5. Словник-довідник музичних термінів <http://term.in.ua/>

Викладач кандидат мистецтвознавства, доцент Романюк Л. Б.